

адекватної специфіці ринкової системи господарства. Його слід розглядати не лише як засіб регулювання зайнятості працездатного населення, а й як одну з найважливіших соціально-економічних засад ринкової економіки.

У сфері зайнятості йдеться про створення матеріально-технічних і соціально-економічних передумов для продуктивної зайнятості населення. Головним у створенні таких передумов є здійснення державного регулювання ринку праці з метою постійного розширення сфери прикладання праці й забезпечення надійного соціального захисту працюючого і непрацюючого населення. Але політика зайнятості не може включати лише допомогу безробітним, що спостерігається сьогодні в Україні.

У світовій науці та праві вже давно сформувалося та знайшло практичне застосування розуміння політики зайнятості як інструмента найбільш повної реалізації та розвитку трудового потенціалу населення. Засоби, які спрямовані на допомогу безробітним, складають органічну частину цього більш загального контексту. Так, документ, що був підготовлений Міжнародним центром економічного розвитку, розташовує в одній низці із скороченням безробіття наступні цілі державної політики зайнятості: більш повне використання робочої сили; створення можливостей продуктивної та добре оплачуваної зайнятості; інвестиції до людського капіталу з метою збільшення індивідуальної продуктивності сполученої з адаптацією технологічних процесів до можливостей працівників, а також стимулювання механізмів адаптації до вимог ринку.

На думку О. Большой [5, с. 11], для України пріоритетом розвитку має стати шлях, який дозволить провести оновлення основного капіталу, який фізично зношений на 65 %, а морально на 90 %, щоб упровадити нові технології та інновації, створити нові, конкурентоспроможні робочі місця. Такий розвиток економічних процесів зумовлює формування та впровадження інноваційної зайнятості населення, яка в свою чергу передбачає більш ефективну реалізацію людського потенціалу у високотехнологічних галузях і вимагає від працівників вищого рівня кваліфікації. Модернізація соціально-трудова відносин і формування інноваційної зайнятості з метою економічного зростання дасть можливість зростання життєвого рівня населення та соціального розвитку в цілому, створить високу продуктивність та інтенсивність праці, динамічний обіг робочої сили.

Проведений аналіз зайнятості населення в Україні констатує, що на сьогодні в країні склалося досить складне становище в сфері зайнятості населення та відтворення робочої сили. Незначні зрушення в кращу сторону майже не змінили ситуації. Для боротьби з безробіттям основними напрямками політики повинна бути оптимізація зайнятості, сприяння посиленню здатності працівників адаптуватися, забезпечення рівних умов на ринку праці. Не можна не погодитися з Майсюрою О. Н. [3, с. 173], яка стверджує, що в першу чергу потрібно прискорити і надати новий імпульс реформуванню професійної освіти в Україні, наблизити зміст навчального процесу до вимог роботодавця.

Саме на здійснення активної державної політики на ринку праці має бути спрямована діяльність законодавчої, виконавчої влади та місцевого самоврядування, яка стане важливою складовою подальшого розвитку відносин у сфері праці на основі реформування політики зайнятості населення і прискорить процес інтеграції України у світовий економічний простір.

Наук. керівн. Зайцева І. С.

Література: 1. Лукашевич М. П. Соціологія праці : підручник / М. П. Лукашевич. – К. : Либідь, 2004. 2. Офіційний сайт Державної служби зайнятості. – Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua>. 3. Майсюра О. Н. Зайнятість населення та вирішення кадрової проблеми в Україні / О. Н. Майсюра // Актуальні проблеми економіки 2010. – № 5(107). – С. 166. 4. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 року № 5067-VI // ВВР. – 2012. – № 7. 5. Большая О. Влияние stanu науково-технологічного та інноваційного розвитку економіки регіонів на зайнятість населення України / О. Большая // Україна: Аспекти праці. – 2012. – № 4. – С. 11.

УДК 330.332

Соболева І. В.

Студент 4 курсу
факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ

ПРОБЛЕМА ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Анотація. Висвітлено особливості інвестиційного клімату в Україні та проведено аналіз можливих шляхів покращення умов для іноземних інвесторів. Проаналізовано динаміку інвестиційних надходжень в українську економіку, розглянуто проблему відтоку капіталів з економіки України.

© Соболева І. В., 2013

Аннотация. Освещены особенности инвестиционного климата в Украине и проведен анализ возможных путей улучшения условий для иностранных инвесторов. Проанализирована динамика инвестиционных поступлений в украинскую экономику, рассмотрена проблема оттока капиталов из Украины.

Annotation. The article deals with the specific features of the investment climate in Ukraine and the analysis of possible ways to improve the conditions for foreign investors. The dynamics of the investment in Ukrainian economics has been analysed, and the problem of capital outflow from Ukraine has been studied.

Ключові слова: бізнес-клімат, інвестиції, інвестиційний клімат, державне регулювання, інвестиційна привабливість, іноземний капітал, інвестор.

Скорочення притоку іноземних інвестицій в Україну в 2012 році стало тривожним сигналом для економіки. Уряд України планує остаточно затвердити Державну програму активізації розвитку економіки на 2013 – 2014 рр., що передбачає покращення бізнес-клімату та залучення інвестицій в економіку країни. На сучасному етапі було виконано не всі програмні пункти. Активна державна політика щодо покращення умов для іноземних інвестицій наразі буде вагомим стимулом для вирішення проблем національної економіки в довгостроковому періоді.

Проблемою інвестиційної діяльності займалися багато українських та іноземних вчених. Зокрема було використано праці таких авторів, як: Косаковський К. В., Тимків О. В. [1; 2]. Інші автори, що займаються цією проблемою: Пересада А. А., Геєць В. М., Семиноженко В. П., Федулова Л. І., Громов О. В., Коюда В. О., Груба Г. І., Гаман М. В., Гриньова В. М., Пономаренко В. С., Судоргін М. Г.

Метою даної наукової роботи є проведення аналізу інвестиційних надходжень до української економіки, виявлення шляхів покращення ситуації, інвестиційної привабливості України та її інвестиційного клімату.

Згідно із Законом України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 р. № 1560-XII (остання редакція від 06.12.2012 р.) інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які є вкладенням в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті чого створюється прибуток (дохід) чи досягається соціальний ефект [3]. Інвестиції займають центральне місце в економічному процесі, вони сприяють розвитку національної економіки та покращенню її стану в міжнародних економічних відносинах. Для всебічного залучення іноземних інвестицій держава повинна створити сприятливий інвестиційний клімат.

Інвестиційний клімат – це сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, які сприяють (гальмують) процесу інвестування народного господарства та окремих підприємств, компаній, галузей [4].

За даними Держстату, у січні – вересні 2012 р. іноземні інвестори вклали в економіку України \$4,3 млрд прямих іноземних інвестицій, що на 8,9 % менше, ніж за аналогічний період 2011 р. (\$4,7 млрд). Протягом останніх років спостерігається тенденція до зменшення прямих іноземних інвестицій в Україні. Збільшення притоку іноземних інвестицій очікувалося в період Євро-2012, але цього через різні причини не сталося.

Основними інвесторами в економіку України залишаються Кіпр, Німеччина та РФ (таблиця) [5].

Таблиця

Структура накопичених (залучених) прямих іноземних інвестицій в Україну станом на 01.10.2012 р., %

Назва країни-інвестора	Об'єм прямих іноземних інвестицій у % до всього
Усього	\$ 52,7 млрд (100 %)
Кіпр	28,6
Німеччина	14,1
Голландія	9,6
Російська Федерація	7,0
Австрія	6,5
Англія	4,5
Віргінські острови	3,4
Франція	3,4
Швеція	3,0
Інші	19,9

Результати дослідження інвестиційної привабливості країни, проведені минулого року Європейською Бізнес Асоціацією (ЕВА), засвідчили, що Україна знаходиться зараз на останніх позиціях у міжнародних рейтингах. Експерти оцінили інвестиційний клімат держави на 2,19 балів із 5

максимальних. Причини такого становища України криються в посиленні тиску на бізнес, складне адміністрування податків, недосконалість законодавчої бази, що постійно змінюється, зростаючий корупції. Більшість опитаних у ході дослідження респондентів (73 %) не побачили позитивних зрушень в інвестиційному кліматі держави за останні 3 місяці 2012 року [1].

Наразі уряд готує пакет законопроектів, які будуть сприяти покращенню інвестклімату та спрощенню ведення бізнесу в Україні. Так, Мін'юст підготував законопроект, що передбачає виключення з Податкового кодексу положень, згідно з якими марки акцизного податку, торгові патенти, свідоцтва платника єдиного податку визнавалися документами суворого обліку. Таке нововведення дозволить зменшити вартість бланків необхідних документів та зменшити плату за надання послуг [6].

Згідно з думкою експертів, наміри влади підвищити мито для захисту внутрішнього ринку призведе до падіння інвестиційної привабливості України, підвищення ціни імпорту та ускладнення доступу українських товарів на зовнішні ринки, зумовлені "дзеркальними" протекціоністськими заходами інших держав [2].

Для покращення інвестиційного клімату та ситуації з іноземними інвесторами з боку держави можуть бути проведені такі заходи:

- 1) спростити та стабілізувати законодавство (ускладнити процедуру внесення змін до нього);
- 2) забезпечити рівність інвесторів (відсутність будь-яких привілеїв для різних рівнів та напрямів інвестування та різних інвесторів);
- 3) відмовитися від українських стандартів бухгалтерського обліку та аудиту і перейти до Єдиного європейського стандарту з 2015 р.;
- 4) ввести повноцінний обіг землі;
- 5) забезпечити стабільність політичної ситуації в країні;
- 6) забезпечити правові гарантії виконання договорів суб'єктами підприємницької діяльності.

Отже, усунення в максимально стислі строки негативних моментів ведення бізнесу в Україні може стимулювати надходження прямих іноземних інвестицій та покращити інвестиційний клімат держави.

Наук. керівн. Пономаренко О. О.

Література: 1. Європейська Бізнес Асоціація. – Режим доступу : <http://indices.eba.com.ua/ua/ii/>. 2. Тымкив О. В. Приполяр'є / О. В. Тымкив // Бизнес. – 2013. – № 6(1045). – С. 20–22. 3. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.91 № 1560-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>. 4. Економічна енциклопедія. – К. : Академія, 2000. – С. 656. 5. Дані державного агентства України зі статистики від 04.03.13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 6. Дані міністерства юстиції України від 04.03.13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/>.

УДК 330.131

Козерятська І. М.

Магістр 2 року навчання
факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ

ІННОВАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація. Досліджено наукові засади поняття інноваційної безпеки як невід'ємної складової економічної безпеки держави. Проведено аналіз сучасного стану інноваційних процесів та перспектив інноваційного розвитку держави.

Аннотация. Исследованы научные основы понятия инновационной безопасности как неотъемлемой составляющей экономической безопасности государства. Проведен анализ современного состояния инновационных процессов и перспективы инновационного развития государства.

Annotation. The scientific basis of innovative security concept as an inseparable part of the state economic security has been examined. The current state of innovative process and prospectives of state innovative development have been analysed.

© Козерятська І. М., 2013